

EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

Lp hr Marko Pomerants
Minister
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn, Eesti

Teie: 2.09.2016 nr 8-2/16/8038
Meie: 04.10.2016. nr 34

Eesti Jahimeeste Seltsi arvamus Looduskaitseaduse eelnõu väljatöötamise kavatsusele.

Lp hr Minister

Saatsite 2.09.2016 meile kirja, milles esitate kooskõlastamiseks Looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsused.

EJS juhatus arutas esitatud dokumenti põhjalikult oma 22. septembri korralisel istungil ja leidis, et esitatud probleemidega on vajalik tegeleda ja seda valdkonda korrastada.

Kindlasti ei ole EJS nõus kaardistatud probleemidega ja pakutavate lahendustega jahiulukite farmide osas.

Dokumendist selgub, et seadusemuudatuse jaoks tehtud uuringud puuduvad. Kuna tegemist on keskkonnakaitse teemaga, siis tuleks suhtuda igasugustesse muudatustesse äärmise tähelepanu ja ettevaatlikkusega ning teha seniseid suundi muutvaid otsuseid ainult ja ainult uuringute alusel. See tagab otsuste väärtuse ja kvaliteedi ning minimaliseerib vead.

Dokumendis on viidatud, et seni tehtud uuringud ei kinnita uuritud liikidele inimtekkeliste barjääride mõju. Püstitatakse hüpotees, et aedikud suurendavad probleemi ja väidetakse, et probleem on seni uuritust laiem. Kas aga on ja kui siis kui palju laiem, seda olekski vaja uurida. Keskkond on haavatav ja enne kui otsustada tuleks läbi viia uuringud ja siis nende alusel toimetada. Samas on ühe suure ulukiaia (pindala ca 1000 ha) osas läbi viidud keskkonnamõjude uuring, mis ei kinnita negatiivset mõju. Kuidas siis mõista, et seni läbiviidud uuringud probleemi ei kinnita, aga probleem justkui on.

Samuti jääb arusaamatuks, milles on aedade puhul selline probleem loomade liikumisele, et need tuleb ära keelata. Kõik saavad aru, et Eesti tegelik probleem on rändeteede kinnipanek idapiiril, riigisiseste maanteede arendamisel nende aedadega piiramine, Rail Baltica arendamine ja selle aiaga piiramine. Nende probleemidega on vaja tõsiselt tegeleda ja ka EJS juhatus on otsustanud Rail Baltica küsimuse aedade seisukohalt järgmise juhatuse koosolekul arutluse alla võtta.

EJS juhatusel tundub, et tegelik põhjus tegeleda ärakeelamisega on suutmatuse probleemiga tegelikult hakkama saada. Pole aedu, pole probleemi. Arvame, et Eesti ei peaks seda teed minema. Seda enam, et ulukiaedasid kasutatakse kõikides EL riikides sealhulgas Leedus, Lätis, Rootsis ja Soomes. Kas meil on tõesti alust eeldada, et kõik teised riigid on toimunud loodusvaenulikult? Kindlasti mitte. Nad on suutnud seda valdkonda reguleerida ja kindlustada selle toimimise. Me usume, et kui meie

EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

ametkonnad vähegi pingutavad, siis suudavad seda ka sarnaselt pika looduskaitsetraditsiooniga põhjamaadele.

Viidatakse sellele, et probleemiks on ka vastavus loomakaitse nõuetele. Kirjutatakse, et on soovitud korraldada jahikoerte väljaõpet ja et on toimunud vastavasisuline arutelu Tallinnas 27.01.2016. Tõesti, see toimus EJSs ja seal osalesid EJS, Keskkonnainspektsiooni, Keskkonnaameti, Keskkonnaministeeriumi, Maaeluministeeriumi, Eesti Loomakaitse Seltsi, Kennelliidu, Eesti Jahikoerte Tõuühingu ja MTÜ Looduskool esindajad. Protokoll on kättesaadav <http://www.ejs.ee/jahikoerte-opetamise-umarlaud/> Selle kokkusaamise tulemusel tõdeti ühiselt, et koerte väljaõpe tehiskeskkonnas on vajalik ja seda on vaja reguleerida, mitte keelata. Küsimus on väljaõppe korraldamise reguleerimine selliselt, et see vastaks seadustele ja kaasaegsetele normidele, aga mitte selle ära keelamises. Jällegi on tunda ametnike suutmatust probleemiga tegeleda ja selle asemel soovitakse see keelata. Koerte õpetamine on hädavajalik selleks, et kindlustada kvaliteetne jahipidamine ja haavatud ulukite leidmine. Need teemad lähtuvad jahieetikast, kaasaegsest suhtumisest jahipidamise ja kõrge moraalist. Kuidas saab üldse selle peale tulla, et koerte väljaõpetamine iseenesest on looma suhtes lubamatu tegu? Piirivalve, tollitöötajad, politsei- kõik kasutavad koeri abistamiseks oma valdkondade toimimist. Katsetatakse ja treenitakse koeri ka inimeste peal. See kuulub kvaliteetse väljaõppe juurde. See aga on reguleeritud ja keegi ei tule selle peale, et politseikoera katsetamine inimese peal on inimese suhtes lubamatu tegu. Valdkond tuleb nii reguleerida, et see vastaks ka loomakaitse seadusele. Selles on probleemi lahendus ja sellel seisukohal oleme ka meie.

Probleemiks nimetatakse ka seda, et hirveaiad võivad rikkuda juhuslike introduktioonidega Eesti liikide genofondi. Näiteks on toodud Hollandi päritolu hirved. Eesti oma genofondiga punahirve pole lihtsalt olemas. Eesti punahirveasurkond on saanud alguse inimese poolt siia toodud isenditest. Meie metsades elutsevad hirved on kõik välismaa päritolu, kusjuures saksa konsuli hr. Stisseri kingitud ilmselt saksa päritolu hirved lasti loodusesse esimest korda juba 1927.a. Eesti metsades hakati hirve aktiivselt taasasustama 1967. a, kui Venemaalt toodi sisse Voronezi päritoluga (eri alamliikide segu) väga segase genofondiga hirved, kes on hilisemal ajal segunenud Leedust, Lätist ja Tallinna Loomaaiast toodutega (vt T. Randveeru koostatud „Jahiraamat“, 2003 lk 98-99). Lätist saabuvad hirved laiendavad mandriosas oma levikuala veelgi, kusjuures me ei tea millised geneetilised eeldused ja päritolu neil on. Ka ülejäänud kodumaiste suurulukiliikide puhul ei saa me rääkida mingist Eestile iseomasest genofondist, kuna piiriülel on võimalik ja toimubki erinevate ulukiliikide piiriülene ränne, olgu nendeks siis hundid või põdrad, pisematest jahiulukiliikidest rääkimata.

Dokumendi koostajad väidavad, et „sobivamaks lahenduseks on ulukifarmide tegevuse lõpetamine, kuna vaid see tagab metsloomadele vaba liikumise metsades ja vähendab erinevate ulukipopulatsioonide segunemist. VTK kohaselt võimaldatakse farmides olevate loomade pidamist nende loomuliku surmani või likvideerimiseni“. Ulukiaeda, kui arvatavat metsloomade vaba liikumise ja ulukiasurkondade segunemise piduri mõju analüüsisime meie vastuskirja esimeses osas. Aialoomade elamise võimaldamine kuni surmani, lootuses, et seejärel aiaelanikud surevad ei toimi. Teadaolevalt ei peeta loomafarmides kastreeritud isendeid. Kuigi Ruhnu saar on oma pindalalt peaaegu võrdne meie suurima ulukiaiaga, pole eelmise sajandi lõpus

EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

sinna viidud metskitsesugu senini välja surnud. Koostajate arvates ei saa loomade tapmisel ulukiaias jahipidamismeetodeid ega -vahendeid kasutada ning liha ja saadud trofeesid ei ole võimalik realiseerida, siis selline väide on vale. Trofeede osas on Rahvusvaheline Jahinduse ja Loomakaitse Nõukogu (C.I.C.) lausa seadustanud erikorra aias kütitud trofeede arvele võtmiseks ja registrisse ning kataloogidesse kandmiseks. Pigem tasuks käia vaatamas naabrite juures uurimaks, kuidas on seadustatud ulukiaias toimuv majandustegevus (milleks see kahtlemata on) neil ning mida saaks selles suunas teha maaelu edendamiseks meil.

Dokumendi koostajad väidavad seletuskirjas, et „Ulukifarmide regulatsioon on kaudselt seotud direktiivi 92/43/EMÜ artikliga 12, mis keelab loomade häirimise rändeperioodil ja artikliga 22, mis ütleb, et liikmesriigid peavad reguleerima võõrliikide loodusesse introductseerimist” Meile jääb arusaamatuks ka eeltoodud EMÜ määrusele viidates, miks Eestis elavate liikide pidamine aedikutes keelatakse ja võõrliikide nagu kähriku ja mingi pidamine jätkuvalt lubatakse. Punahirved, metssead, põdrad jt jahiulukid (va mink ja kährik), keda meil ulukiaedades peetakse, nende isendite näol pole tegemist võõrliigi isenditega vaid meie metsade tavapäraste loomadega. Loomade rännet ei takista väikese perimeetriga ulukiaiad, mida on tõestanud ka ulukiaedade rajamisega seonduvad keskkonnamõjude uuringud. Rännet takistavatele tegelikele mõjuritele viitasime meie koostatud vastuse esimestes lõikudes. Siin tundub olevat mitte ainult loogika vastuolu vaid vastuolu ka seotud strateegiate ja arengukavade osas toodud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi punktiga 18.9 kus soovitakse just võõrliikide kasvatamist tehistingimustes piirata.

Lähtudes ülalpool toodust palub EJS läbi viia vastavad uuringud, mis tegelikud probleemid välja selgitavad ja siis vastavalt uuringutele tegutseda.

Juhatus on ka seisukohal, et vaja on sihtgruppidega korraldada teemakohased ümarlauad, kus kavatsuste koostajad saaksid selgitada ja sihtgrupid küsida.

Lugupidamisega

Margus Puust
EJS president

/allkirjastatud digitaalselt/